

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дия крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Лідога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи авретає ся лише на попередие застережене. — Рекламациі неопечатані відлі від порта. — Оголошеня авретає ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні досеня по 15 кр. від стрічки.

Справозданє про водні дороги.

(Дальше)

В Німеччині а особливо в Прусах взяли ся вельми скоро до будови штучних водних доріг. В угорскім соймі висловлено намір, долиною Вагу і через австрійскій Шлезк або Моравію злучити Дунай з Одрою і тим утворити сітку доріг між Дунаєм а иньшими сплавними ріками краю. З ріжних сторін домагано ся злучки Рєки з проєктованою сіткою водних доріг. Наконечні точки каналізованих рік Німеччині сягають в многих місцях аж до австрійскої границі або недалеко неї.

Проба, зроблена з каналізацією одной части долиноної Лаби коло Авсіг, двинуло полабске місто Авсіг до значія такого, з яким не можна порівнати ні одной пристани Австро-Угорщини.

Після справоздань вправив в рух Триєст в роках 1895—99 в привозі, вивозі і перевозі 5-735 мільонів тон, пограничний оборот Лаби (Авсіг-Течен) 16-524 міль. тон. Коли против того замічає ся, що задля ческого брунатного вугля порівнанє тут не є можливе, то треба зазначити, що коли відчислимо вивезений брунатний вуголь (і заграничний вуголь з Триєсту), в роках 1895—99 Триєст виказує рух 5-211 міль. тон, а пограничний рух Лаби 6-208 міль. тон. В р. 1899 виносив рух Триєсту без вугля 1-243 міль. тон, рух на Лабі без вугля 1-422 міль. тон. В останних 4 роках перевищила Лабю ведена загранична торговля торговлю триєстенську о 187%, отже виносила в троє більше як триєстенська. Навіть без вугля она о 19-2% висша.

В р. 1899 виносив привіз, перевіз і вивіз Триєсту 1-369 міль. тон, а в Авсіг-Течен 3-671 міль. тон. Можна отже справедли-

во згодити ся на висловлений в одной справозданю полабского товариства погляд, що для австрійскої заграничної торгівлі єї полабскі місця мають значіне північних пристаній морских. Сей великий рух розвинув ся там, причім матеріял безнастанно модернізує ся, а не накликувано ані за реґляментованем ані державною підмогою.

Ріжні економічні круги в Австрії домагали ся будови водних доріг. За тим промовляє не лише вельми некорисне положенє Австрії, котра з рік має лише горішній біг і часть середного, а що-до побережа морского остає поза иньшими державами значно, але також і ся обставина, що пограничні держави Австрию значно випередили в розвитку водних доріг.

Колиб Австрия оперла ся розв'язці сего питаня, тоді Угорщина певно підняла-б єї пляни. Велика часть руху, яка мусіла би принасти Австрії, зверне ся тоді на угорскі лінії, а найважнійші торговельні звязи пропадуть тоді для Австрії. Угорскі лінії (хоч взагалі конкуруючі австрійскі мають кориснійше полсженє) здобули би в економічнім житю так важне першєнство. На всякий спосіб Австрия не здобула би для себе сего економічного розвитку, який що-до значія що найменше не уступає розвитку, звязаному з залізницями.

І тут можна би стрітити ся з часто виступаючою появою, що держави, які замикають ся перед великим економічним поступом, мусять триваючу коротко вигоду з тим злучену, часто дорого окупити. Щораз більша часть населеня не найшла би зарібку в краю і зійшла би до пролетариату. Громадне виселенє було би розпучливим способом заради, до якого приневелили би широкі верстви населеня нерозум-

і безмисльність державних керманічів. Що такий розвиток в Австрії є недалекоий, за сим промовляє подія, що Австрия довгі десятилітя між європейскими державами виказує найнижшу цифру виселеня. В останнім році після справоздань про виселенє, а тут головне місце займають пристані Гамбург і Брема, переселило ся з Австрії значно більше людий як з якої иньшої держави європейскої. Число виселенців з Австрії перевищилає число тих, яких рівнож втратила Німеччина, в пятеро. Десятками літ мала Німеччина значно більше виселенців як Австрия. Австро-угорска війскова часопись обчисляє майно, яке з собою одного року вивезли виселенці з нашої держави на найменше 12 мільонів корон.

Знані відносини в австр. раді державній в останних трех роках спиняли всяку успішну парламентарну роботу. Коли зібрала ся рада державна внесено відому інвестиційну предлогу. Хоч як широ повитали єї послы, то всеж для послів північних країв була та велика правительствена акция на економічнім полі одним поводом більше домагати ся від правительства для своїх країв акцій з огляду на штучні водні дороги, про які вже від десятків літ в Австрії говорено. Внесено численні внесеня, а 4. марця послы Менґер, Хіярі, Клевайн, Шрайнер, Кінк, Л. Штайнер, Кафтан, Шілені, В. Дідуницкий, Д. Абрагамович і товариші внесли предлогу закона (підписав єї і п. Барвінський) в якій зібрала свої домаганя. Се приділено воднодороговій комісії. Правительство спершу опирало ся, а міністер скарбу заявив, що про водні дороги годі тепер думати. Виходило з сего, що правительство думає за се взяти ся аж по виконаню інвестицій.

(Дальше буде).

Львівска духовна семинария

в літах 1897—1901.

(Дальше).

В тім часі постарав ся виділ о нову розвірку для своїх членів, себто о шахи. Винято їх з шафи, призначено до гри окремиї стіль і ухвалено побирати за кожду переграну партію малий даток на основанє фонду до закупна бібліотеки для будучих семинарицких читальнь в Станиславові і Перемишлі. На сю саму ціль ухвалено основати також окремиї фонд, на котрий призначено злєжити при кінці року 25 зр., а заравсм внести на загальних зборах до рішеня щоби кождий уступаючий виділ лишав на сей фонд таку саму суму. Рівночасно, на тім самім засіданю виділу (12. грудня 1897 точка 4.), ухвалено таке: поручено писареві написати до товариства ім. Шевченка о відповідь, яке становище оно займає на звисну заяву духовенства, поміщену в «Душпастири». Яка се заява, не каже ся в дневнику. З «Душпастира» довідуємо ся, що ту ходить о заяву священників Олеського кружка конференційного з нагоди оповіщеня нового видавництва літературно-наукової часописи. Того року перестала виходити «Зоря» та «Житє і Слово», а заповіджено видавати «Лі-

тературно-науковий Вістник». Тому, що до редакції сего Вістника входив і др. Франко, бувший редактор антиреліґійного «Житя і Слова» і що оправдано можна було жаяхатись, щоби пова часопись не пішла в слїди видавництва Франка, Олеський кружок завіввав всіх священників, членів товариства ім. Шевченка, щоби старали ся наперед запобічи уміцнуваню праць змісту антиреліґійного, а колиби їх інґеренция не мала пожаданого успіху, в такім разі, щоби виступили з Товариства. З сею заявою отже згодив ся і виділ читальні і вислав відповідне письмо до тогож товариства. Що з тим всім дальше стало ся, не знати, бо пізнійше нема про се найменшої згадки.

На засіданю виділу з дня 3. лютого 1898 р. поладнано також цікаву інтерпеляцию Карпевича і тов., в якій жадано, щоби перестати передплачувати «Руслана» (тоді був час повиборчий). Виділ відіє ся прихильно до сеї інтерпеляції, а заравом поручив писареві написати відповідне письмо до редакції «Руслана». Письма сего однак не числено на представленє куратора, о. Мрица і за згодою виділових, а лише припоручено сторожеви не відбирати «Руслана» з редакції.

На слідуячим засіданю ухвалено між иньшим таке: Виділ на просьбу деяких членів Читальні рішив взяти ся за виданє творів Маркіяна Шашкевича. В тій ціли поручив Маркевичо-

ви удатись до д-ра Коцовского з просьбою о написанє вступного слова до сего виданя. Справа сего видавництва тягнула ся через цілих чотири роки, а все й тепер она не скінчена. Ми будемо згадувати про неї в хронологічнім порядку після записок Читальні.

Такої самої долі зазнає і друга дуже важна для семинарії справа, порушена на засіданю виділу з дня 2. червня 1898. Ходить ту о семинарицку бібліотеку. Ся бібліотека — семинарицкою або фундушєвою звана, — зістає під управою ректорату. Книжок ту досить багато поміщені вони в двох саях. Ціла бібліотека страшно занедбана. Новійших творів в ній майже нема, а старі деякі дуже цінні, припадають пороками і нищать ся. Ладу, упорядкованя, перегляду тут не шукати: всі книжки майже на купі, хоч уставлені на полицях. Двері бібліотеки відчиняють ся пару разів до року, передовсім з початком его. Одним словом — питомці не мають з сеї бібліотеки найменшого хісна. Справу упорядкованя єї порушувано майже на кождім загальнім зборі Читальні, а також на численних засіданях єї виділу. Так і на повисше згаданім засіданю виділу, з 2. червня, читаємо таке: «Поручено У. Левицкому і Гринишиному удатись до ректорату з просьбою о відданє семинарицкої бібліотеки під заряд виділу Читальні. В разі згоди ректорату на нашу пропозицию, рішено просити о назначенє когось з оо. насто-

Відперте клевети.

II.

Москвофільській ватазі, яка старає ся очернити всю, що живе руско-українським духом, та всякими підпольними способами видвинути своїх адгерентів, — рішучо не веде ся в єї довголітнім ремеслі. Отсе знов «Галічанін» дістав лянванця в формі спростованя від завідателя віденської рускої парохії о. Володимира Садовського. Ось оно в своїм повнім змісті:

«В хроніці «Галічаніна» з дня 22. мая с.р., ч. 102., під заголовком: «Новий адміністратор віденського руско-уніятського прихода», містять ся многі неправдиві інформації в справі віденської парохії. Іменно неправда, мовби «на днях возний протоіерей о. Мих. Куневич ввел доктранда богословія о. Николая Семенова в должность управителя русско-уніятського прихода», а правда, що Вир. о. протоіерея Мих. Куневича ще від Велаконних свят нема у Відні і що він єї своєї офіційальної подорожі верне до Відня около 12. червня, — длятого не міг він віденської парохії передавати, а завідателем сеї парохії аж до покінчення всіх робіт коло обновленя церкви остає без перерви дотеперішній завідатель о. Володимир Дометій Садовський. Уступ дописи: «...можно надіяти ся, що он (т. є. о. Семенов), ставши управителем віденського руского прихода, приведе тот же, а разом с ним также і церков к такому порядку, в яком они должни би в престольном городі находитись», є очевидною містифікацією і доказує, що автор дописи нашої віденської церкви зовсім не видів і самої парохії не знає, бо правдою є, що від часу розвязаня центральної семинарії віденська руска парохія заходами о. д-ра Теофіля Сембратовича яко пароха і о. Садовського яко сотрудника піднеслась уже в минувших п'ятьох літах до такої висоти, що гідно заступала й заступає наш східний обряд на чужині, як се впрочім недавно ще сам «Галічанін» нераз писав. Дальше правда, що дотеперішній завідатель отець Садовський постарав ся о поміщенє і урядженє парохіяльної канцелярії, завів урядові години, минушого року своїм коштом перебудував церковний магазин на прегарну каплицю, упорядкував коштом 1.200 зр. церковну ризницю, а минушого і сего року при помочи п. президента Вас. Ковальського, яко патронатского комісара, постарав ся у правительства з нагоди 70-літнього ювілея уродив цїсаря о гроші на основне обновленє церкви, на закупу нових, величавих риз і гарних, відповідних нашому східному обряду церковних зварядів за суму 3.464 зр., а саму церков прегарно обновлену передав минушої неділі (19. с. м.) торжественним брагодарственным богослуженем для ужитку вірних. Простуючи рівночасно одну з давнійших дописей, поміщену в новинках «Галічаніна», заявляє отсим, що церковне начальство, т. є. о. Садовський, яко завідатель парохії, і п. Вас. Ковальський, яко патро-

натекий комісар, внесли мин. року обширний меморіял до правительства з просьбою о відновленє церкви і управильненє дотації церковного пенсону, до чого правительство завдяки невсянуцим стараням і просьбам прихилилось і дотация греко-католицкої віденської парохії управильнена з днем 1. мая с. р. в сей спосіб: парох дістає річно 2.400 зр., сотрудник 1000 зр., оба дяки по 750 зр. без мешканя, паламар 400 зр. з мешканем, на церковні розходи по 500 зр., на хор при церкві св. Варвари 1.200 зр. річно, а на парохіяльну канцелярию 75 зр. на рік. З сего видно, що о віденську парохію старались рівно і дотеперішні єї настоятелі. — За греко-католицьку центральну парохію при церкві св. Варвари у Відні о. Вол. Садовский, завідатель парохії».

Спільні делегації.

На вчерашнім засіданні військової комісії австрійської делегації, в дискусії над військовою ординацією, *дел. др. Герольд* звернув ся з жаданєм до військового заряду, щоби уникав всього, що розбуджує антагонізм межі цивільним а військовим станом. Особливо в Чехах панує в армії якась анімозия до чеської народности. Дальше обговорює бесідник справу самоубійств в армії і жадає стислого слідства що-до смерти вояка Жіляка і оповіщення вислуду сего слідства.

Дел. Поповский жадає теплої вечері для вояків, полагодження справи демоліційних реверсів і реформи військового закона карного. Дальше домагає ся бесідник військових полекій для кандидатів духовного стану на час студий, узглядненя потреб рілничого населеня, іменно урльопованя вояків на час жнив, підмоги для родин убогих резервістів та шанованє засівів підчас маневрів. Вкінці обговорює справу достав для армії, а особливо, що дотичить Галичини.

Дел. Барвіньский урґує за виданє нового, військового, карного закона і процедури. Констатуючи з вдоволенєм, що в сегорічнім бюджеті заряд війська поводив ся більшою оцадностю, як давнійше, витикає заразом унослідженє грехат. військових капелянів. Дальше обговорює бесідник ріжні постуляти рілничого населеня.

По промовах *дел. Помера, Вольфа, Крамаржа і Аксмана* забрав слово *дел. Козловский* і в своїй промові крім загальних справ порушив багато квестій, доторкаючих виключно, або переважно Галичину. Бесідник жадав явного і устного судового поступованя у війську, заострене кар за надужитє оружя, за екецеси против цивільних, за образу народности та знущанє ся над вояками; офіцерский корпус задля своєї власної поваги повинен більше шанувати закон та повагу політичних, судових і автономічних властей. Офіцери повинні більше учити ся бесіди свого полку і в кадетских школах повинні

звертати більше уваги на науку язиків. В квестії поєдинків бесідник заступає ся за розширенєм обсягу діланя рад чести в сїм напрямі, щоби могла противділати поєдинкоманії. Бесідник жадає знесеня демоліційних реверсів і винагороди за ограниченє власности в окрузі фортифікацій. Що-до достав для армії Німеччина двічі до трячі більше узглядняє місцевих продуцентів, тож і для галицких шевців, кравців, римарів і ткачів бесідник жадає такого узглядненя. Вкінці обговорював квестію дволітньої служби і закінчив заявою, що Коло польське буде голосувати за провізорию.

На внесене *дел. Бангсма* замкнено дискусію, а до голосу прийшов *дел. Пергельт*, який по обговореню можливих пільг що до урльопів і презенційної служби та справи теплої вечері, жадавав виказу емеритальних пенсій військових. Вкінці доказував, у відповідь на виводи Крамаржа і Герольда, доконечність тридержавного союзу з огляду на користь для всіх народів Австрії.

Дел. Герольд рішучо відпер заміт Поммера то Чехи під рівноправностю розуміють власне панованє. Дальше виказував, що Австрія потребує армію лише для себе, без огляду на тридержавний союз. Що-до язикової квестії, бесідник вказав на існуючий закон, який признає як службовий язык і команду — німецьку мову, і полковий язык, се є мову вояків. Отже до вояків належить звертати ся в їх мові і тому воякам непотрібно викликано справу «zde». Вкінці витас ся бесідник, чи се правда, що мають справити ся нові гармати, і яких сум буде треба на сю повість.

Дел. Поммер вносить резолюцію з горячим бажанєм, щоби до року викінчено вже давно обіцяний проєкт нової, військової, карної процедури.

Дел. Толінгер висказує бажаня рілничого населеня що-до урльопів в часі жнив та шанованя піль підчас маневрів. Виступає против знущаня ся над волками і для запобіженя самоубійствам радить плекати реліґійність. Що-до квестії поєдинків заявляє, що лише католики без характеру можуть бути офіцерами, не маючи загварантованої засадничим законом свободи сумління.

Міністер війни Кріґсмер заявив, що в справі стоваришеня пенсіонованих офіцерів видав розпорядженє лише для поученя низших властей, які наслідки мало би вношенє національних антагонізмів до армії. Жаданя, щоби з громадами військові власти зносили ся в їх язичі, є неможливі до переведеня задля ріжнородности населеня Австрії. Що-до знущаня ся над вояками, міністер запевнює, що кождий случай доходить шильно і карають строго. Допускають ся єго найчастійше підофіцери, правдоподібно задля недостатку образованя. Квестією теплої вечері і поліпшенем долі пенсіонетів та вдів і сиріт по військових міністер займає ся рівно. Що дотичать случаю, наведеного *дел*

ятелів на єї куратора. — Як знаємо, на сю пропозицію ректорат не згодив ся і бібліотека припадає дальше пороками. Вправді останніми часами почали деякі питомці приватно заходити в сю бібліотеку і єї порядкувати по своїй гадці і плянах, але ціле те порядкованє лежить в отріпуваню порохів з залежаних книжок.

Про діяльність виділу в сїм році (1897/8) в папрямі зносин з богословами угорськими і чеськими я ту не згадую, бо про се буде бесіда в окремії часті.

Передвакаційні загальні збори відбули ся дня 16. червня 1898 р. На них уступили виділові в четвертого року, значять, голова, містоголова і писар. Тимчасом головою до нового збору (повакаційного) став З. Маркевич. За єго проводу удавав ся виділ (безуспішно) до ректорату в справі передачі бібліотеки під заряд Читальні, рішив занятись енерґічно видавництвом творів М. Пашкевича або М. Устияновича і коли не можливо перед вакаціями, то сейчас по вакаціях. На сїм кінчить ся діяльність виділу Читальні за рік 1897/8.

Рік 1898/9 починає ся загальним збором, скликаним на день 16. і 17. падолиста 1898 р. Із звіту бібліотекара довідуємо ся, що бібліотека числила тоді 1132 томів: белетристики 411, научних 305, часописий 316. За минулий рік

прибуло отже томів 187. Стан каси вдоволяючий: доходів було 363 зр. 12 кр., розходів 236 зр. 27 кр.; лишилось отже в касі 126 зр. 85 кр.

Прийшла на чергу справа видав творів М. Устияновича. Деякі пропонували видати твори М. Пашкевича, инші знова радили занятись виданєм автольоґії. Більшостю голосів рішено видати твори Устияновича. — При виборах війшли до виділу: Пачовский (яко голова), Лукашевич, Мохнацкий, Патрило, Скубин, Яр. Левицкий, Вербенець і Дубіцкий. Виділ взяв ся сейчас енерґічно до справи видавництва. Зложено комітет з виділових «Читальні», «Літ.-наукового Товариства» та пильних людей — під проводом Ю. Кміта, і почала ся робота. Збирано пороскидані по часописях твори М. Устияновича і переписувано до друку. Те переписуванє трвало до кінця згаданого року. — За зібрані на Святий вечір гроші накупив виділ руских букварів і книжок, дістав крім того від «Просвіти» єї виданя на 20 зр. і вислав те все бразилійским Русинам на руки о. Кизими. — На засіданні виділу з дня 15. січня 1899 ухвалено відсвяткувати сего року 50-літній ювілей заснованя Читальні. Задля ріжних перешкод ювілей сей згаданого року не відбув ся. Відсвятковано єго слідуочого року. Приготованя однак пороблено вже тепер. І так передовсім упрощено Марка

Мураву о написанє принагідного стиха і слів до кантати. Одно й друге прислав Мурава з таким цінним письмом до виділу: «Любі Товариші, други молоді! Невисказано мило повитав Ваше письмо. Всі надії мого серця ворохнулись і я нагадав молодечий вік, коли у мурах семинарских рвалась душа моя до праці задля народного добра. Незабавки поплине третій десяток літ з того часу. Як змінилось все! Розвиднілось чимало — прибуває робітників — обнимлють ся молоді серця в любові на святе діло — на Божу службу. — Але і лихо не пірнуло у безвість. Страданя народні виродили болі хронічні і з давного попелу роздмухуєсь жар давної незгоди. Нові течії, хотя просто здаєсь, неворожі духовенству — а такої очевидячки проявляєсь неприхильність дня. — Здаєть ся мусимо неуспітною працею добувати наше становиско в народі — а наукою обороняти ся від нападів світових та оболоченя обскурного. — Мусимо лучити ся в кождій роботі свідомо, щоби у всіх галузях знаня стати високо-високо, щоби не дорікали нам темнотою і лінощами. — Помагай Боже — Братя у всім добрім! Щирий Ваш друг — Марко Мурава.

(Дальше буде).

Барвінським, що у Великодній понеділок після гр.-кат. обряда в сім році у Львові відділи піхоти і артилерії відбували тактичні вправи, міністер зарядить виточене слідства. Що-до закона у фортифікаційних реюнах міністер війни ще в р. 1897. вручив новий проєкт обом президентам міністрів. Справа гармат знаходиться доперва в стадії проб. Міністерство хотіло би завести найліпший модель, а до тепер одержало лише один.

В будучім році можна буде поручити кравчим фабрикам більші замовлення в обсягу продукції куль і набоїв. Що-до кадетських шкіл, то для них уживаєся учителів, приготованих до сего заводу на університетах. Ученики з відділових шкіл не надаються до приймаюча до кадетських шкіл. Що-до достав для армії, то досвід з т. з. складовими домами дали добрі вислідки. Але ще довгий час не можна буде поручати дрібним промисловцям більше, як 25% достав. Закупо коній просто від годівників підпірає міністерство. Бажане, щоби молодці, які покинули низшу гімназію, служили лише 2 роки, оправдувало би таке саме бажане людий інших категорій, так що лише найбідвійші двигали би тягар трілітної служби. Шкоди в поли винагороджуєся в як найлюбовльвійший спосіб. Проєкти реформи карної процедури одержали вже оба президенти міністрів, бо міністер війни сам переконаний про вагу і наглість реформи. Височину цифри самоубійств у війську знає міністерство війни, однак треба би ствердити процентове відношенє єї до цифри самоубійств цивільного населеня.

Відтак прийнято війскову ординарію разом з резолюцією Поммера, а після сего прийнято також по рефераті *дел. Поповского* без дискусії війскову екстраординарію.

Слідуюче засіданє в четвер. На дневнім порядку: справозданє з заграничного бюджету і военної маринарки, з окупаційних кредитів, спільного міністерства скарбу і найвищої обрахункової палати та остаточні рахунки.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: гр.-кат. Андроника; рим.-кат. Фелікса. — В п'ятницю: гр.-кат. Теодота; рим.-кат. Петронелі.

— **Вибір вірменського єрхiepіскопа** відбудеся завтра в четвер. До Львова приїхало вже 18 вірменських євхаристіків. Нині рано о 9 год. ке. Мошоро в сослуженю численного духовенства відправив богослуженє за душу бл. п. архiep. Ісаковича.

— **Прогулькові вечерниці з танцями** при звуках військової музики 80. п. п. устроює гімнастичне товариство «Сокіл» у Львові в суботу дня 1. червня с. р. о 7 год. вечером в реставраційній салі на Високім Замку. — Стрій прогульковий. — Вступ 50 кр.; для родини з 4 осіб 1 зр. 20 кр.; для членів 25 кр. — В разі непогоди вечерниці не відбудуться.

— **Надзвичайні загальні збори членів «Руского Інститута для дівчат в Перемишлі»** відбудуться дня 6. червня с. р. о 4. зглядно о 5. годній пополудни в великій салі Інститута. На дневнім порядку зміна статута.

— **Наданє презентів.** Опорожнену гр.-кат. парохію *regiae collationis* в Ігльовій надало намісництво о. Йосифови Ленчикови, дотеперішному парохови в Яблінці вижній, а опорожнену гр.-кат. парохію *reg. coll.* в Папортні о. Георгію Полянському, дотеперішному парохови в Турявську.

— **Руска молодіж в Кракові.** Ученики академічної гімназії львівської в числі 60 прибули в неділю до Кракова в товаристві професорів Коначарского і Цеглинського. На залізничім двірці привітали їх проф. Лепкий, п. Борис і голова читальні «Просвіти» п. Микита. Цілу неділю гімназіясти звиджували музеї, вистави і гідні побаченя памятки Кракова. По полудни молодіж пішла до парку д-ра Йордана, де при забаві відсвїчала кілька руских пісень. Саме тоді концертувала там «Гармонія» і для приємности гостий відіграла багато українських пісень. В понеділок поїхали гімназіясти до Велички, аби звідти копальні соли, почім відїхали до Львова. — Так пише краківський «Czas».

— **Російско-малоруский театр в Києві** відіграв в останніх днях отсі штуки: «Катерина», опера в 3 діях, муз. А—с, «Бувальщина», водевіль в 1 дії, «Нещасне кохання», др. в 5 д. Манька, «Циганка Аза», драма Старицького і «Аскольдова могила», опера в 4 діях, лібретто Загоскіна, муз. Верстовского.

— **Парляментарний календар**, як доносить «N.

fr. Presse» в нинішнім числі, пропозають парламентарним сторонництвом в ось яким укладі: Середа, четвер і п'ятниця по два засіданя палати: перед полуднем читанє закона про будову водних доріг, вечером друге читанє бюджетової провізорії. Субота 1. червня: залізнична комісія (локальні залізницї), податкова комісія (новий пасажи́рський податок), понеділок 3. червня о год. 3½ пополудни засіданє палати (3. читанє інвестиційного і каналового закона та горінчаній закон задля зміни в палаті панів). Рівночасно бюджетова комісія палати панів. В днях 4. і 5. червня перед полуднем залізнична і податкова комісія, надто пленарне засіданє делегацій, вечером засіданє палати послів (зміни §. 59. і 60. промислового закона). В четвер 6. червня — сьвято. В п'ятницю 7. червня: пленарне засіданє делегацій, рівночасно податкова і залізнична комісія. В суботу 8. червня послідне, пленарне засіданє делегацій. В понеділок 10. червня засіданє палати послів (II. і III. читанє закона про пасажи́рський податок), у вторник 11-ого червня засіданє палати послів (II. і III. читанє закона про локальні залізницї). Надто увійде на дневний порядок кілька менше важних пропозацій.

— **Іспит зрілости** здали в гімназії в Ярославі в днях 21. до 25. с. м.: Барціковський Вол., Бартак Бр. (з відзн.), Брудняк Фр., Циран Войт., Чирек Мат., Фаст Лейба, Гольдштатт Ант., Гасько Людв., Гірт Озер, Орель Ст., Церльман Ізид., Пеньонжек Лев (з відзн.), Пророк Йос., Райхерт Ів., Стельмахович Жигм., Шпачинський, Станіслав (з відзн.), Візімський Ад., Загай Йос., (з відзн.), Гуди К. і Ямуз Іван.

— **Іменованя і перенесеня.** Намісник іменовував канцеліста намісництва, В. Родзичкевича, офіціалом намісництва, а канцелістів намісн., Йос. Сивця і Стан. Виспяньского, повіт. секретарями. вкінці судов. канцеліста, Гр. Крупу і податк. ад'юнкта Ів. Токара канцелістами намісництва. — Намісник іменовував оглядачів звірат і звірячих продуктів, Андр. Сагана і Стан. Вагнера, та асистента катедри львівської академії ветеринарії, Вінк. Жука, повітовими ветеринарями, а ветеринарів, Бр. Мендльовского, Меч. Далькевича і Ів. Франкевича, оглядачами звірат і звірячих продуктів.

Дирекція почт перенесла почт. асистента Лейбу Блемера з Дембиці до Тарнобжега. — Намісник переніс повіт. лікаря д-ра Франца Соболевского зі Львова до Самбора, а санітарного концевіста д-ра Кар. Голембйовского зі Львова до Яворова. — Намісник переніс старших інжіверів: Т. Павловского з Перемишля до Львова, Фр. Піцка зі Львова до Золочева, Вікт. Броніковского з Жовкви до Сянока і Теоф. Дуляновича зі Львова до Перемишля; інжіверів: Евг. Катерло з Тарнова до Ярослава, Йос. Мочадловского з Сянока до Жовкви, Вікт. Будзівського зі Львова до Станіслава, Фел. Фелькля зі Станіслава до Нов. Саяча, Вол. Обертиньского з Нов. Саяча до Кракова і Мик. Тиміньского зі Станіслава до Львова; вкінці ад'юнктів будівництва Йоак. Трачика зі Львова до Тарнова, Юл. Паара з Тернополя до Станіслава, Альф. Конопку зі Львова до Тарнова. — Намісник переніс повітових секретарів: Ал. Романіка в Цішанова до Львова і Тад. Тобіса з Горлиць до Золочева, а канцеліста намісництва Тита Решетилевича в Калуща до Горлиць, та призначив канцелістів намісництва Гр. Крупу до Цішанова, а Ів. Токаря до Калуща. — Намісник переніс повітових ветеринарів: Ферд. Цернера з Вадовиць до Домброви, Сильв. Кручковского зі Львова до Вадовиць, Гірта Сігалля з Перемишля до Калуща, Ів. Скудівського з Городенки до Бучача, Юл. Стругицького з Підгаєць до Городенки, Анат. Проскурницького з Нов. Торгу до Перемишля, Жиг. Марковського з Домброви до Львова і Едм. Збудовского з Освєнцима до Підгаєць; та призначив повітових ветеринарів Анд. Сагана до Живця, Стан. Вагнера до Заліщик, Вінк. Жука до Березова, а оглядачів звірат і звір. продуктів: Бр. Мендльовского до служби в старостві в Нов. Торзі, Меч. Далькевича до служби в східній стації в Освєнцимі і Ів. Франкевича до служби в східній стації в Підволичах.

— **Поданя без стемплів.** Міністерство скарбу зарядило рескриптом з 17. цвітня с. р., що документи потрібні до прошеня о прийнятє до приналежности якоїсь громади, як сьвідочтва, метрики хрещеня і уродив, вінчаня, сьвідочтва приналежности і т. ин. є вільні від стемпля під услівем, що на тім місци, де приліплюєся звичайно стемплі, буде написано, до якої ціли має се письмо служити.

— **Виклади для родичів шкільної молодіжи.** Міністер просвіти вислав до всіх властей шкільних розпорядженє, в котрім підносить додатні успіхи, які осягнуто в декотрих середніх школах через публичні виклади для родичів шкільної молодіжи і ширших кружків, що займаються справами молодіжи. В викладах тих обговорєно відносини учеників до учителів та родичів і розбирано в спосіб популярній ріжнородні квестії наукові. Міністер підносив з натиском успіхи викладів тих осіб, що при помочи стипендій відбували проїздки по Італії, Греції,

Франції і Англії. Позаяк виклади такі, видко, відповідають бажаню публіки, тому міністерство просвіти звиває шкільні власти краєві, аби організували такі виклади в школах середніх, де лиш відносини місцеві на се позваляють.

— **Устний іспит зрілости** в прив. гімназії Єзуїтів в Бонковицах під Хировом відбув ся в днях 22. до 24. с. м. під проводом інсп. д-ра Л. Германа. Сьвідочтво зрілости одержали: Ярослав Бачинський, Стан. Бужинський, Ст. Дуніковський, Віт. Лещинський, Зб. Мішке, Вол. Папара, Ів. Ростафінський, Ал. Руссановський (з відзн.), Вінк. Скалка, Адам гр. Стадницький і Каз. Томчак. Одного абітурієнта репробовано на рік.

— **Відважна гуцулка.** В ночи з 15. на 16. с. м. три розбишаки в Жаб'юго: два Драгіруки (брати повишеного в 1879. р. славного ватажка о пришків) і Кирашук напали на хату Марійки з Кируків Филипчук в Кутах. Марійка і єї мати залізли зі страху під ніч, але коли опришки повибивали вікна і почали рубати сокирами двері, Марійка з револьвером в руці вилізла на під над двері і звідтам грозила розбишцям, що буде стріляти. Але єї слова опришки прийняли сьміхом. Марійка була в розпуді; ще кілька ударів сокирою, а всі три розбишаки будуть газдувати в хаті, а може навіть відберуть жате єї і матеря та малій єї дитині в колясці. Ще раз крикнула до опришків, аби уступили, але надармо. По хвиля гримнув стріл і один з Драгіруків повалив ся на землю. Єго товариші покидали сокири і утікли, але по кількох днях попали в руки жандармерії.

— **З Перемишля** доносять: Якых два роки тому назад померла жена тутешного бурмістра д-ра Дворского. Опечалений муж велів з шістьма для помершої комнати, які покійниці займала, замкнути в такім стані, в яким они находили ся в хвилі єї смерти. З того скористав люкай д-ра Дворского, дібрав собі ключ, отворив двері і господарив в тих комнатах по своему. Зпершу виносив лиш біле і одіє, що лишило ся по помершій, відтак взяв ся до всіляких біжутерій, до постелі і образів і т. д. То удавало ся єму довго, бо до комнат ніхто не заглядав. Аж оноді велів п. Дворский отворити дворі і вікна та провітрити помешканє і витріпати річи, а що хотів видіти, як іде робота, заглянув в кілька годин опісля до тих комнат і побачив в них страшне спустошенє. На стїнах не було вже диванів, образів; шафи і комоди порожнієнькі якби повимітав, а з дрібніших річий також аві сліду. Винувника тої крадежи арештовано.

— **Нещасна пригода** стрітила оноді б. команданта Бурів, Шемана в Преторії. Він переховував дома лідитовий гранат і коли оноді показував єго двом своїм приятелям, гранат вибухнув і убив на місци Шемана і єго дочку, а єго жену і гостий тяжко ранив. — Шеман був приклонником мира з Англійцями, за що Бурі єго були увязнили. Увільнений опісля Англійцями, Шеман мешкав в Преторії.

— **Добрий початок.** В Глясгові отворено на днях нову електричну залізницю, і 10 електричних возів переїхали в першій добі 10 осіб, а одну з них роздавили на смерть. Слідство виказало, що залізниця їхала за скоро.

— **Дрібні вісти.** Пятнистий тиф вибухнув в селі Пікуловичі, львівського повіта. — Нові постерунки жандармерії в Галичині отворено в Яворові і Росточах (косівський пов.), в Вадовицях горішніх (мілецький пов.) в Єдлічах (короснянський пов.), в Вісньовій (велицький пов.), в Вержхославицях (тарнівський пов.), в Рясні польській (львівський пов.) і в Загужанах і Розділю (горлицький пов.).

— **Гумористичний кутик.**

Клясичне образованє.

Матуристка по зложеню іспиту зрілости зателеграфувала радіснє вістку до родичів ось яким клясичним стилєм:

— Я сіла, зробила і встала!

Гейльський винахідник.

— Чи ти чув про телеграф без дроту? Се є найновіший винахід на поли електротехніки.

— Який найновіший? Я сам прийшов на него вже тому десять років.

— Без дроту?

— Без дроту! Я хотів надати раз денешу на почтовім уряді, де зовсім не було телеграфу, ну — але урядники не хотїли єї приймати. Якби тоді були задепеншували, то не треба би було тепер жадних Марконів та Едісонів, бо се властиво я є вітцем сего винаходу.

Телеграми.

Відень, 29. мая. Як звичайно підчас сесії делегацій пововляють ся поголоски про уступленє міністра війни бар. Кріггамера. Наслідником має стати командант віденьского корпуса Іскіль-Гіленбауд. Поки-що ся поголоска не має реальної підстави.

Прага, 29. мая. Виконуючий комітет чесько-народних робітників цюфнув закиди, вимірені против пос. Кльофача.

Триест, 29. мая. Ріссоло доносить, що Чорногора має бути з нагоди радісної події, якої надіють ся в королівській родині, проклямованою королівством.

Білгород, 29. мая. Недавно королем уласкавленій провідник хлопів Ранко Тайсіч, прибув сюди вчора, витаний оваційно.

Брукселя, 29. мая. Крігер одержав відомість з Лондона, що губернатор Мільнер вертає в половині червня до Африки. Супроти сего мирові переговори треба уважати пропащими.

Лондон, 29. мая. Кітшенер телеграфує з Преторій: Від вислани послідної телеграми убито знов 63 Бурів, ранено 37 і взято до неволі 267, а 83 піддало ся добровільно. Надто здобуто багато оружя і амуніції, 279 возів і велике число худоби.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16. мая до 1. червня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) Konorah, загадка XX століття. 2) Krueger і Kirsten, комічна музикальна маскарада. 3) Troba, феноменальний жонглер. 4) Сестри Schaefer, знамениті дуетистки. 5) Maritana і Victoria, воадушні артистки. 6) Trio Decaruso, славні італійські артисти інструментально-вокальні. 7) Sobosy, трансформаційний мімік. 8) Les Ploety-Larellas, „Melange-Act“. 9) Irma Bellany, лірична співачка.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Лекційна комісія

студентів філософічного відділу львівського університета, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовського, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Устні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (I п. Сяля VIII) межі 12—1. год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософічного відділу, Львів, Університет.



За знамениті вироби преміюваній ц. в. державною медалію.

F. MORAVUS,

Brünn, Grosser Platz,

укінчений слухач технічної школи для виробу годинників в Белі (Швайцарія), вироблює і доставляє годинники на вежі, церкві, школи, урядові будівлі, фабрики, замки, вілії і т. п. в найточнішим і фаховім викінченю по найдешевших цінах. Цінники на жадане даром. Вивіз на Схід.

6—26

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ припоручил Преоєвсьщ, Ординарїятї Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархїй.

Фонд гаранційні „Дністра“ в дїем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор. 11 сот.	} разом 620.406 кор. 65 сот.
Резерва премїї	171.942	„ — „	
Резерва спеціальна	6.000	„ — „	
Фонд емеритальний	30.924	„ 54 „	

Тарифи „Дністра“ умірковані. Надвїзика річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премїї.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.334 кор. Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутності Делегата і 2 членів.

Полїси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк кравний і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тїлькo через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізїї на рускі публичні добродїїні ціли; полїси і квїти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізїї.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тїлькo о агенції „Дністра“

Від огню обезпечайте ся тїлькo в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тїлькo через „Дністер“.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення провізїї або контів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданїй після часу середно-європейского).

поїзд		до Львова		поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходять о годинї				відходять о годинї			
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Гусятина	6:30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	6:43	„ „ „ дв. Підзамче				
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина			
8:00	„ „ „ на дв. головний	2:55	9:00	до Сколього, до Лавочного (1. лпн. до 15. вер.			
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока		9:15	до Янова			
8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Пїда.			
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:42	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята			
	11:45	з Янова, Любачова, Самбора	10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова			
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:25	до Чернівців,			
	12:55	з Янова	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята			
	1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята			
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.			
	4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.			
2:20	5:11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Пїда.	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.			
2:35	5:35	„ „ „ на дв. голов.	3:30	до Рашева, Хирова, Любачова			
	5:50	з Кракова					
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова					
НІЧ				НІЧ			
8:40	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	6:10	до Станиславова		
2:31	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)		
12:15	9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно		6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно		
	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова		
	9:50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова		7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний		
	9:40	з Чернівців, Букарешту,		7:32	„ „ „ дворець Підзамче		
	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		7:25	до Сокаля і Рави рускої		
	10:20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Пїда.		7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)		
	10:02	„ „ „ на дв. голов.		9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня		
	3:12	з Підволочиск Копичинць на дв. Підзамче		10:30	до Чернівців і Іцкан		
	3:35	„ „ „ на дворець головний		11:00	до Кракова, Відня, Варшави		
				11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й		
				11:32	„ „ „ дв. Пїда		
				4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора		
				4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.		

ЗАМІТКА: Пета нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскїй різниця ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті видають білети Узди: Звичайні білети агенція часоспїсї Ст. І. Соколовского в пасажи Гавемана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всякі інші, тарифи, ікстровані провідники, розклади узди і т. п. бюро інформаційне п. к. залізниць державних (ул. Красїнских ч. 5. в подвірю, сходи II, двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсї денним не числячи ніякої провізїї.